

# Μια «αιρετική» άποψη για την «κόντρα» Βενιζέλου – Κωνσταντίνου πριν την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης.

Από τον Μάριο Νοβακόπουλο.



Εν όψει της επετείου της απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης στις 26 Οκτωβρίου θα ξαναβάλω μια παλαιότερη ανάρτηση προς αποκατάσταση των ανακρίβειών που ακούγονται κάθε χρόνο:

Τον Οκτώβριο του 1912 έγινε ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος, που για την Ελλάδα διήρκεσε ως τον Μάρτιο του 1913, στη Μακεδονία και την Ήπειρο, μιας και η Τουρκία δεν δέχθηκε να ικανοποιήσει το αίτημα των Βαλκανικών Χωρών για περισσότερη αυτονομία στους υποδουλωμένους κυρίως χριστιανούς.

Ο Ελληνικός Στρατός με Αρχιστράτηγο τον Κωνσταντίνο και τον Υπασπιστή του Βενιζέλου, τον Μεταξά, πανταχού παρόντα (υπέγραψε μεταξύ άλλων το Πρωτόκολλο παράδοσης του τούρκικου στρατού της Θεσσαλονίκης), απελευθέρωσε διαδοχικά τις πόλεις της Ελασσόνας, Κοζάνης, Κατερίνης, Βέροιας, Γιαννιτσών, Θεσσαλονίκης, Φλώρινας, Καστοριάς και Κορυτσάς στο Μακεδονικό μέτωπο, ενώ στην Ήπειρο απελευθέρωσε τις Φιλιπιάδα, Πρέβεζα, Χιμάρα, Παραμυθιά, Μπιζάνι, Ιωάννινα, Κόνιτσα, Αγ. Σαράντα, Τεπελένι.

Η επίσημη ιστορία των σχολικών βιβλίων μας λέει ότι η Θεσσαλονίκη καταλήφθηκε μετά από πιέσεις και απειλές του Βενιζέλου προς

τον Κωνσταντίνο, ο οποίος αρχικά ήθελε να κατευθυνθεί προς το Μοναστήρι και να συναντήσει τον Σέρβικο Στρατό. Πχ. στο σχολικό βιβλίο Ιστορίας Γ' Γυμνασίου για τους καθηγητές, στη σελ. 84, αναφέρετε σαν πρόσθετο υποστηρικτικό υλικό το εξής:

1. Η διαμάχη Βενιζέλου-Κωνσταντίνου για την κατάληψη της Θεσσαλονίκης

[...] Ο Βενιζέλος έλεγε προς τον Κωνσταντίνον, σταθμεύοντα εις Κοζάνην: «Αναμένω να μοι γνωρίσετε την περαιτέρω διεύθυνσιν, ην θα ακολουθήση η προέλασις του στρατού Θεσσαλίας. Παρακαλώ μόνον να έχετε υπ' όψιν ότι σπουδαίοι πολιτικοί λόγοι επιβάλλουσι να ευρεθώμεν μίαν ώρα ταχύτερον εις την Θεσσαλονίκην.

(Υπογραφή) υπουργός Στρατιωτικών Βενιζέλος».

[...] Παρ' όλα ταύτα, ο Κωνσταντίνος ειδοποίησε τον Βενιζέλον ότι: **«Ο στρατός δεν θα οδεύση κατά της Θεσσαλονίκης. Εγώ έχω καθήκον να στραφώ κατά του Μοναστηρίου, εκτός αν μου το απαγορεύετε».**

**Και ο πρωθυπουργός απήντησε: «Σας το απαγορεύω!»**

Ο Βενιζέλος βλέπει ότι η Θεσσαλονίκη χάνεται δια την Ελλάδα. **Την νύκτα της 24 προς 25 Οκτωβρίου, μετά τας ειδήσεις περί της βουλγαρικής προελάσεως, ο πρωθυπουργός κατελήφθη υπό πραγματικής αγωνίας. Μη δυνάμενος να επηρεάση άλλως τον Διάδοχον, τηλεφωνεί μετά το μεσονύκτιον προς τον βασιλέα Γεώργιο [...]** Ο πρωθυπουργός διατάσσει να τον εξυπνήσουν και να του ανακοινώσουν τα επόμενα, με την παράκλησιν όπως τα διαβίβαση εις τον υιόν του, προσθέτων την πατρικήν αυτού φωνήν:

**«Σας καθιστώ προσωπικώς υπεύθυνον διά την βραδύτητα με την οποίαν διεξάγετε τας επιχειρήσεις, αι οποίαι κινδυνεύουν να φέρουν τους Βουλγάρους πρώτους εις Θεσσαλονίκην».**

[...] Και μετά το μήνυμα τούτο, ο Κωνσταντίνος εξηκολούθησεν ενεργών σύμφωνα προς ό,τι ενόμιζεν ανάγκην της στρατιωτικής κατάστασεως.

[...]Ο Βενιζέλος εις Αθήνας υπέθετεν ότι το απόγευμα της 25ης ο Ελληνικός στρατός θα κατελάμβανε την Θεσσαλονίκην. Αντί τούτου μανθάνει διαπραγματεύσεις και προθεσμίας. Η ανησυχία του μεταβάλλεται εις απόγνωσιν.

Ολόκληρος η πολιτική του καταρρέει. Τα αυριανά σύνορα της Ελλάδος θα μείνουν εντεύθεν του Αξιού. **Υπό το κράτος των συναισθη-**

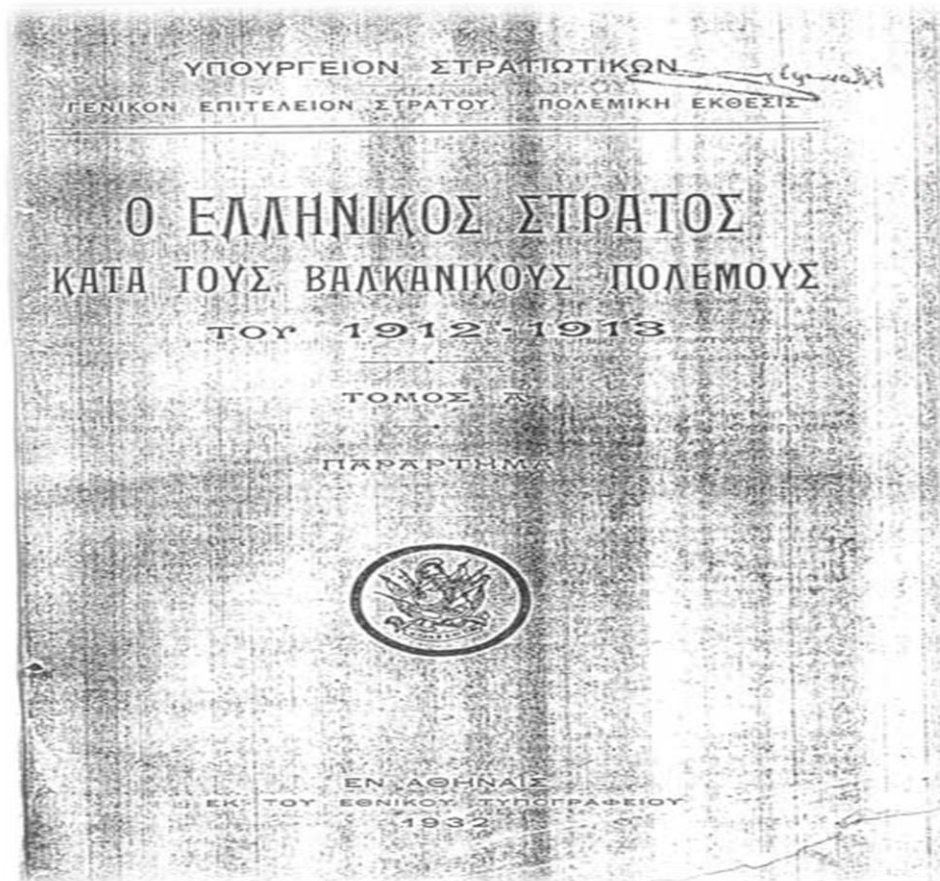
μάτων αυτών στέλλει προς τον Κωνσταντίνον την εξής βιαία τηλεγραφική διαταγή:

«Αρχηγόν στρατού: Παραγγέλεσθε να αποδεχθήτε την προσφερομένην υμίν παράδοσιν της Θεσσαλονίκης και να εισέλθετε εις ταύτην άνευ χρονοτριβής. Καθιστώ υμάς υπεύθυνον διά πάσαν αναβολήν, έστω και στιγμής.

(Υπογραφή) υπουργός Στρατιωτικών Βενιζέλος».

[...] Ο Κωνσταντίνος εξουσιοδότησε τους αξιωματικούς του επιτελείου του Δούσμανην και Μεταξάν να μεταβούν εις Θεσσαλονίκην διά να υπογράψουν τα πρωτόκολλα της παραδόσεως. Αι σχετικά διατυπώσεις έληξαν την 11 η νυκτερινήν.

Γ. Βεντήρης, Η Ελλάς του 1910-1920, Ίκαρος, Αθήν· 1970, τόμ. 1, σ. 119-121.



**Αυτή η εκδοχή περιλαμβάνει πέντε ψέματα:**

1. Από κανένα ιστορικό αρχείο δεν προκύπτει ανταλλαγή τηλεγραφημάτων για το προς τα που θα κατευθυνθεί ο Στρατός. Πόσο μάλλον τα γελοία περί «Σας το απαγορεύω». Αυτή η ανταλλαγή των δήθεν τηλεγραφημάτων αναφέρεται μόνο από τον Βενιζέλο στην ομιλία του



στη Βουλή στις 12 Αυγούστου 1917, όταν είχε επιστρέψει από την Θεσσαλονίκη σαν Πρωθυπουργός και ο «Εθνικός Διχασμός» βρισκόταν στην οξύτερή του φάση. Σε «Πολεμική Έκθεση του ΓΕΣ» που εκδόθηκε το 1932 (επί Πρωθυπουργίας Βενιζέλου για να μην θεωρηθεί ότι η πηγή προέρχεται από αντιπάλους του...), για τους Βαλκανικούς Πολέμους αναφέρεται ότι «Δεν ανευρέθη η αναφορά του ΓΕΣ ότι ο Στρατός θα κατευθυνθή προς Μοναστήριον, ούτε και η Διαταγή του Υπ. Στρατιωτικών, όπως στραφή προς Θεσσαλονίκην...»

Εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ»  
22.10.1912

## Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

### ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΩΧΥΡΩΜΕΝΟΣ

Καθώς την 2 μ. μ. εδόθη προς δημοσίευσιν τὸ ἀκόλουθον ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν περὶ τοῦ στρατοῦ μας ὅστις εἶχεν ἐδρεύσει ἀπὸ Καϊλαρίου :

«Κατὰ πληροφορίας τοῦ Διευθυντοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν μετὰ πιαθῶν (τῆς ὀπισθοφυλακῆς) τὸ προελαύνον ἐκ Μικανιτσης πρὸς Φλωρίνην τμήμα τῆς Στρατιᾶς προσέκρησε πέραν τῆς Μικανιτσης κατὰ ὑπερτέρων συνόρων καὶ ἠναγκάσθη ἀνακόπτον τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν του γὰ ἐγκατασταθῆ εἰς ὄχυρὰς θέσεις.»

#### ΜΙΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΗΣΙΣ

Ἐπειδὴ εἶναι ἐνδοχόμενον γὰ παρανοηθῆ τὴ ἐκ Φλωρίνης τῆς λαγρόφημα περὶ τῆς προελάσεως τοῦ στρατοῦ μας, πρὸχρηστῶ ἢ ἀξήγηται, ἢ ἄποια ἀποδεικνύσε ὅτι ὁ στρατὸς μας ὁ ὄντως εἰς Μοναστήριον, οὐδεμίαν μάχην ἔβωκε εἰς τὸ μέρη ταῦτα, ἀλλὰ ἐσταμάτησεν εἰς Μικανιτσην ἐκ προνοίας, ἐντὶ συγκοινωνοῦσθ πρὸς τὰς συνόρους τῆς καὶ μὴ ἐκτεθῆ εἰς ἀπολαίσεσ προελαμῆνον γὰ συνόλῃ μετὰ ἰσχυροῦ ἐσθλατῆς Ἑλληνικοῦ μάχην.

Κατὰ πληροφορίας λαμβανείας ὁ Ἑλληνογαλλὸς στρατὸς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας ἀναστρέφεται ἐναντιώσεως πρὸς τὴν ἑσθλατὴν τοῦ Ἑλλήνου καὶ Σέρου καὶ ἐξέτασε μέχρι τῆς Μικανιτσης, ἦτες ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν τῶν ὄχυρῶν στενῶν τοῦ Ἑλλήνου, τὰ ἄποια ἀπὸ τῶν μέρη καὶ ἔκ τῶν ἐξέρχεται ἢ ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Μοναστήριον σὺν ταχυδρομικῇ γραμμῇ.

Τὰ στενὰ ταῦτα ἀποτελεῖ ὄχυρῶτατον σημεῖον, ὄχυρῶτατον τοῦ Σαρανταπόρου. Ὁ Ἑλληνογαλλὸς στρατὸς, φαίνεται, ἰκανῶς συνόρους παρατάχθησεν ὅτι ἢ ἐναντιοῦν εἰς τὴν πέραν τῆς Μικανιτσης πρὸς τὴν Φλωρίνην ἢ εἰς Μοναστήριον πεδινάτω. Ἡ μάχη ἀπομένως θέλει δοθῆ ἀπὸ τῆς Μικανιτσης πρὸς τὴν πεδινάτω τῆς Φλωρίνης, ἐντὶ ἀποκρουσθῆ πᾶσα ἐναντιοῦστος ἔκ τῆν προελάσει τοῦ στρατοῦ μας ἀπὸ τῆς ἀμαξίτης ὁδοῦ ἀπὸ Φλωρίνης εἰς Μοναστήριον, ἦτες εἶναι καὶ ἡ μόνη ὁδοὺς πρὸς αὐτὸ. (Ἡ ἐξέταστος ὁδοῦ ἢ μάχην αὐτὴ δὲν εἶναι γνωστὸν.)



2. Στην Μακεδονία τότε πολεμούσαν δύο στρατιές. Η μία κατευθύνονταν μέσω Κατερίνης, Βέροιας και Γιαννιτσών προς Θεσσαλονίκη και η άλλη μέσω Φλώρινας προς Μοναστήρι. Άρα ο Στρατός κινούνταν ταυτόχρονα σε δύο μέτωπα και δεν υπήρχε περίπτωση ο Κωνσταντίνος να βαδίσει προς Μοναστήρι κλπ. ανοησίες. Απόδειξη αυτού και το απόκομμα εφημερίδας της εποχής που περιγράφει τις μάχες που διεξάγονταν στην περιοχή της Φλώρινας, τις μέρες της κατάληψης της Θεσσαλονίκης.

# ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

## ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΕΑ ΠΕΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΙ ΕΤΗΛΕΓΡΑΦΗΣΕΝ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Κ. ΠΑΛΛΗΣ

*Χθές τήν 3 1)2 μ. μεσονύκτιον έκοινοποιήθη υπό του 'Υπουργείου των Στρατιωτικών τὸ κάτωθι ανακοινωθέν σχετικῶς πρὸς τήν εἶδησιν τῆς καταλήψεως τῆς Θεσσαλονίκης.*

### ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καλέσας περὶ τὴν 1ην τῆς προῆς τὸν σποατηγὸν κ. Πάλλον ἀσχηγὸν τοῦ σποατιωτικοῦ Οἴκου τοῦ Βασιλέως εἰς τὸ τηλεγραφικὸν γραφεῖον Γιδᾶ, ὅπου διανυκτερεύει ὁ Βασιλεὺς, ἠρώτησεν αὐτὸν τί γνωρίζει περὶ τῆς καταλήψεως τῆς Θεσσαλονίκης, διότι τὸ ἀπόγευμα ὁ ὑπάλληλος τοῦ τηλεγραφείου Γιδᾶ ἀνεκοίνωσε διὰ τοῦ τηλεγραφείου Λαρίσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν εἶδησιν, ὅτι τὴν μεσημβρίαν ἔλαβεν ὁ Βασιλεὺς σημεῖωμα τοῦ Διαδόχου ἀγγέλλον τὴν ἀνευ ἀντιστάσεως κατάληψιν τῆς πόλεως καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο ἐπέβη ἀμαξοστοιχίας καὶ ἀνεχώρησε πρὸς Θεσσαλονίκην. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου τοῦ Βασιλέως ἀπήντησεν : « Ἀληθῶς ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἔλαβε τὸ σημεῖωμα ἐκ μέρους τοῦ Διαδόχου ὅπερ ἔλεγε, ὅτι ὁ φρούραρχος Θεσσαλονίκης μετέβη πρὸς συνάντησίν Του τὴν ἑσπέραν τῆς Πέμπτης καὶ ἐπρότεινεν Αὐτῷ τὴν παράδοσιν τῆς πόλεως. Ὁ δὲ Διαδόχος ἀπήντησε νὰ καταθέσῃ τὰ ὅπλα ὁ ἔξω τῆς πόλεως τῆς Θεσσαλονίκης στρατὸς καὶ νὰ παραδοθῇ συνάμα καὶ τὸ Καρμπουρνὸ καὶ ἔδωκε προθεσίαν, ἣτις ἔληγε τὴν πρωΐαν, ἄλλως ἀν δὲν γίνουν δεκτοὶ ἅπαντες οἱ ὅροι θὰ ἤρχιζε τὸ πῦρ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.

Τὸ σημεῖωμα τοῦ Διαδόχου ἔλεγε, ὅτι οὗτος ἠλπίζε τὴν παραδοχὴν τῶν ὄρων. Αὐτὰ περὶ τοῦ ἔλεγε τὸ σημεῖωμα τὸ ὅποῖον ἔχει ἤδη ὁ Βασιλεὺς.

Εἰς τὰς 8 παρὰ δέκα π. μ. ἀκριβῶς, ἀκούσαμεν ἐκεῖθεν περὶ τοὺς 20 κανονιοβολισμοὺς.

Αὐτὸ δ' ἐγένετο πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς προθεσμίας, μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὁποίας δὲν ἠκούσθησαν ἄλλοι καὶ τείνομεν νὰ συμπεράνομεν, ὅτι ἡ πόλις θὰ παρεδόθη.

Οὐδεμίαν ὅμως εἶδησιν ἐλάβομεν ἐκ μέρους τοῦ Διαδόχου. Οὔτε ἐκεῖθεν τῆς γεφύρας τοῦ Ἄξιου, ὅπου μετέβημεν ἵνα ἴδομεν μετὰ τοῦ Βασιλέως, διελθόντες ταύτην, περὶ, μὴ δυναμένης ἀμαξοστοιχίας προχωρῆσαι ἐπὶ βλάβης τῆς ἀμαξοστοιχίας.

Ὁ Νομάρχης Ἀργυρόπουλος μετέβη ἀπὸ πρωΐας, ἀλλὰ δὲν ἐπανῆλθεν.

3. Λέει το σχολικό βιβλίο, ότι «Την νύκτα της 24 προς 25 Οκτωβρίου...τηλεφωνεί μετά το μεσονύκτιον προς τον βασιλέα Γεώργιο». Το τηλεφώνημα στην πραγματικότητα έγινε μια μέρα αργότερα, τη νύχτα της 25 προς 26 Οκτωβρίου και συγκεκριμένα στις 26 Οκτωβρίου 1:00 π.μ. όπως προκύπτει και από τα δημοσιεύματα της 27ης Οκτ.1912 (που περιγράφουν τα γεγονότα της 26ης Οκτ.). Όπως φαίνεται και από το δημοσίευμα το τηλεφώνημα δεν έγινε για να πειστεί ο Διάδοχος να κινηθεί ταχύτερα αλλά για να διασταυρώσει ο Βενιζέλος ότι όντως είχε καταληφθεί η Θεσσαλονίκη μιας και μερικές ώρες πριν είχε πάρει ανεπίσημο τηλεγράφημα από τον Γιδά, που έλεγε ότι η πόλη είχε καταληφθεί από τον Κων/νο. Και ήθελε να το διασταυρώσει για να μπορεί να αρχίσει και επίσημα να δέχεται συγχαρητήρια όπως μπορείτε να δείτε και στο απόκομμα της εφημερίδας.

### Εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ»

22.10.1912

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΚΑΤΕΛΕΒΟΝ ΤΙΝΕΣ  
ΕΛΛΗΝΕΣ

### Εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ»

26.10.1912

ΔΡΑΜΑ - ΡΑΙΔΕΣΤΟΣ - ΒΙΖΥΝΗ

ΚΑΤΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Κατ' επίσημον τηλεγράφημα εκ Σόφιας ή Δράμα, ή Ραιδεστός και ή Βιζύη κατελήφθησαν υπό του Βουλγαρικού στρατού.

**ΔΟΧΑΙΝΟΝ**, δεύτερον πρῶτα ἰα.—Κατὰ τηλεγραφήματα ἐν Σόφιας ἡ Δράμα, ἡ Ραιδεστός καὶ ἡ Βουλγαρικὸν στρατοῦ κατέλαβεν τὴν Σάνθην ὑπὸ ἀποκόψη τελευτῆς τὴν συγκοινωνίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἐκ κέντρους αὐτῆ τοῦ Βουλγαρικὸν στρατοῦ κατελάτ τοῦ λιμενὸς τοῦ ἀδύνατον ἀνανθήματα ἐπίσχεσεν τοῦ ὑπερασπιζομένη τὴν Κων)πολιν Ἑσθρικὸν Στρατοῦ ἐπὶ στρατευμάτων ἐκ Ἑλλάδος ἔλασ.



ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΕΩΤΕΡΑ  
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΠΡΩΤΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΟΝΤΟΣ 10 ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΦΕ. ΧΕ. 20  
ΓΛΩΣΣΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ Ε. ΠΕΛΑΓΙΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Π  
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΤΗΣ Π  
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ  
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΤΗΣ Π ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ

Κυκλοφορεί "Αμερικανί"

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΤΗΣ Π ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ

ΔΙ' ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΤΡΟΦΟΙ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 5

# ΕΜΠΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Δ. ΟΙΚ. ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Κ. ΑΥΓΕΡΗΣ

ΕΤΟΣ ΕΓ' ΑΡΙΘΜΟΣ 6.705 ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΩΝ 383 ΓΡΑΦΕΙΑ: 1 ΟΔΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΤΗΣ Π ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ

## ΕΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

### Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕΤΑΒΑΙΝΕΙ ΔΙ' ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΤΡΑΙΝΟΥ

#### ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΕΑ ΠΕΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

#### ΤΙ ΕΤΗΛΕΓΡΑΦΗΣΕΝ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Κ. ΠΑΛΛΗΣ

**Χθές τήν 3 1/2 μ. μεσονύκτιον έκοινοποιήθη υπό του Ύπουργού γειού των Στρατιωτικών το κάτωθι ανακοινωθέν σχετικώς προς την είδησιν της καταλήψεως της Θεσσαλονίκης.**

#### ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

Ο Ηγεσθεος της Κυβερνήσεως καλέσας περί την ήν των πρώτων των στρατηγών κ. Πάλλην άρχηγόν του στρατιωτικού Οίκου του Βασιλέως εις το τηλεγραφικόν γραφείον Γιδά, όπου διανυκτερεύει ο Βασιλεύς, ήρώτησεν αυτόν τί γνωρίζει περί της καταλήψεως της Θεσσαλονίκης, διότι τή άπάντημα ό υπάλληλος του τηλεγραφείου Γιδά άνεκόινωσε διά του τηλεγραφείου Δαρίας εις το Ύπουργείον την είδησιν, ότι την μεσημερίαν έλαβεν ο Βασιλεύς σημείωμα του Διαδόχου άγγέλλον την άνευ άνωστάσεως κατάληψιν της πόλεως και ότι μετά τούτο έπέβη άμεσοστοχίας και άνεχώρησε προς Θεσσαλονίκην. Είς την άρώτησιν ταύτην ό άρχηγός του Στρατιωτικού Οίκου του Βασιλέως άπήνησεν: « Αληθώς ή Α. Μ. ο Βασιλεύς έλαβε τό σημείωμα έκ μερους του Διαδόχου υπαρ έλεγεν, ότι άφούρεστος Θεσσαλονίκης μετέβη προς συνάντησίν Του την έσπέραν της Πέμπτης και έπρότειπεν αυτόν την παράδοσιν της πόλεως. Ο δε Διαδόχος άπήνησε να κατάδη τα όπλα ό έξω της πόλεως της Θεσσαλονίκης στρατις και να παραδοθί συνήμα και τό Καρμαμπουργιού και έδωκε προθεσμίαν, ήμεις έληγε την προσίαν, άλλος άν δεν γίνουιν δεκτοί άπαντες, οι όροι θα ήραγίς τό πάς έναντίον του έχθρου.

Τό σημείωμα του Διαδόχου έλεγεν, ότι ούτος ήλλιζε την παραδοχήν των όρων. Αυτό παρτίου έλεγε τό σημείωμα τό όποιον έμει ήθη ο Βασιλεύς.

Είς τας 8 παρά δέκα π. μ. άκριβώς ήκούσαμεν έκείθεν περί τούς 20 κανονισβολισμούς.

Αυτό δ' ήγένετο πρό της άπανεύσεως της προθεσμίας, μετά την λήξιν της άποίας δεν ήκούσθησαν άλλοι και τείναμεν να συμπυράνωμεν, ότι ή πόλις θα παραδοθή.

Ούδεμίαν όμως είδησιν έλάβομεν έκ μερους του Διαδόχου. Ούτε έκείθεν της γραφείας του Άξιού, όπου μετέβημεν ίνα ίδωμεν μετά του Βασιλέως, διεκιδόντες ταύτην, καίη, μη δυναμένης άμεσοστοχίας προχωρήσαι εις την βλιάθης της άμεσοστοχίας.

Ο Νομάρχης Άγορφεπούλος μετέβη από πρώτας, άλλα δεν έπανήλθεν.

Εύτυχώς μερικά έφημερίδες χθές είχον εκδώσει υπό μιας εβδομάδος τα παραρτήματα των περί καταλήψεως της Θεσσαλονίκης και την ίδιαν Η ΒΙΑΗΞΙΣ στήριξη, που έπεβεβαίοντο χθές τό άπόφυσμα ή κατάληψις τό έβησαν εις κυκλοφοσίαν. Συνέβη όμως να μετρή άπαρηγόρητος και μία έκ αυτών, διότι έστειλε τό ιδίον της ύλίγα λεπτά κατόπιν άλλης, ή όποία την προέλασεν. Αλλά την χαρμόσυνον είδησίαν δεν άνήγγειλαν πρώτον τό παραρτήματα. Την άνήγγειλαν οι κάδοινος των Έκκλησιών. Και πρό των Έκκλησιών τό ελήφθηνα. Έντι γεγονός, τό όποιον από την πρώτην στιγμήν ήνωθήσαν όλοι, ένόμιμα καθέξ, ότι μόνοι τό κατέβη και έσπευσε με άνακλήθησιν, άλλα και διασίαν χαράν να τό μεταδώη και εις άλλους.

#### ΠΑΡΗ ΤΩ Κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΩ

Τή έπισημή γίνεται άπόλας δεκτική έκ μερους του κ. Πρωθυπουργού, ό όποιος έυθυμώς παρά την είδησιν της αλώσεως της πόλεως χαρητή πάντας διά θερμής χαρηφίας.

Ο κ. Κοτζιάς άναγάζει νάρχηση, όταν ό κ. Βενιζέλος των σωματεί λέγων:

Κύριοι, έρείλω να σας ήμυήσω έγώ, περί είσηρι είσηρι.

«Δίν δύναμις να δεχθώ, κύριοι, συγχαρητήρια, εσσαν λείπει ή έπίσημος άναγγελία του γεγονότος. Είνε άλλός: ότι ή τηλεγραφική Γιδά έπληροφόρησε έκ κατόπιν σωματείου του Διαδόχου ότι κατάληψη ή Θεσσαλονίκη άνεχώρησε καταλυμένον έκ κεί ή Α. Μ. ο Βασιλεύς»

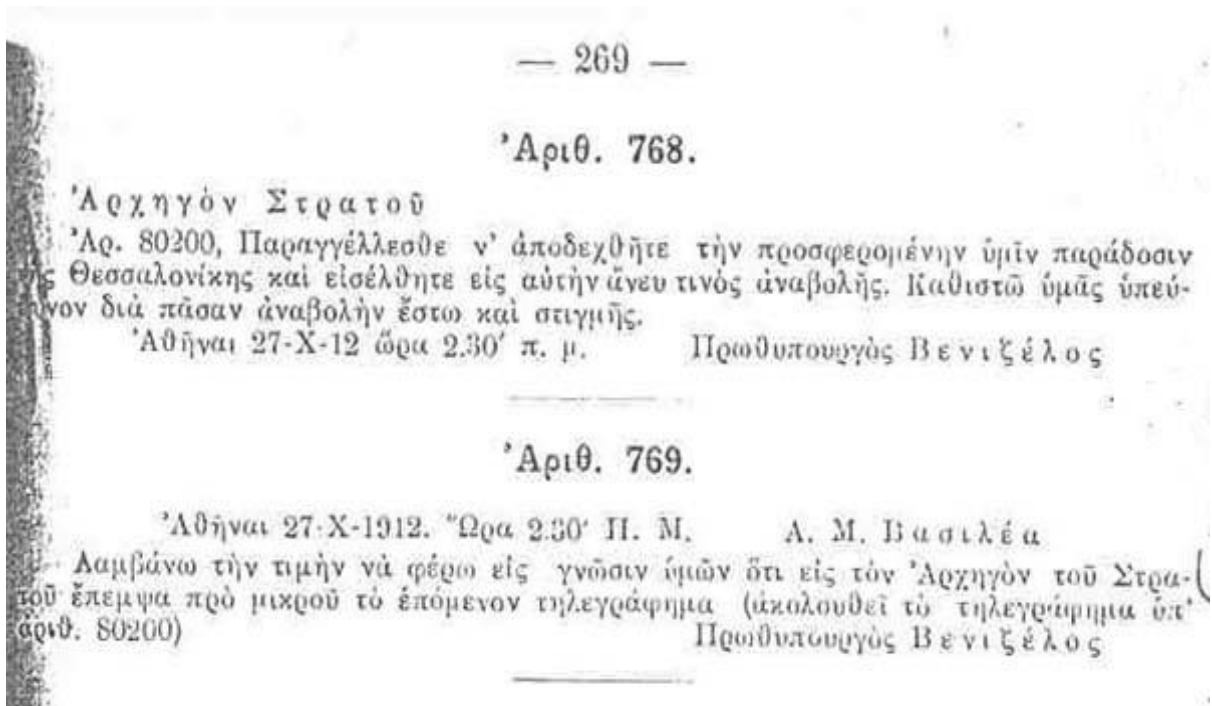
Τότε κάποιος Πάλλη, είπεν ό κ. Κοτζιάς, θά μάς έπιδείξετε να σας συγχαρώμεν διά την ήλην σας έσσειν.

«Όσον γι' αυτό, είπεν ό κ. Πρωθυπουργός κατόπιν, εύχαρίστω, άλλα διά την κατάληψιν όχι. Να άνακλήντε όσον θά άναγγελήθ ή 101 κανονισβολισμών!

Τούς λόγους του κ. Πρωθυπουργού ό κ. Κοτζιάς άνεκόινωσε προς τό πλήθος, τό όποιον ήρώσε διαλυμένον.

4. Λέει το σχολικό βιβλίο ότι το τηλεφώνημα έγινε «μετά τας ειδήσεις περί της βουλγαρικής προελάσεως» ενώ «η ιστορία βρίθει αναφορών ότι οι Βούλγαροι ήταν έξω από την Θεσσαλονίκη» και στο τσακ την καταλάβαμε πρώτοι. Και αυτό είναι ψέματα μιας και οι Βούλγαροι

στις 22 Οκτωβρίου είχαν καταλάβει την Ξάνθη ενώ την μέρα που εμείς ήμασταν έξω από την Θεσσαλονίκη αυτοί καταλάμβαναν την Δράμα!



5. Λέει αληθῶς ὅτι ο Βενιζέλος ἔστειλε τὸ γνωστό τηλεγράφημα 80200 στον Κων/νο ζητώντας του επιτακτικά νὰ ἀποδεχθῆ «τὴν προσφερομένην ὑμῖν παράδοσιν τῆς Θεσσαλονίκης» ἀλλὰ ἀφήνει νὰ ἐννοηθῆ ὅτι τὸ ἔστειλε στις 25 Οκτωβρίου καὶ **δεν λέει ὅτι τὸ ἔστειλε ξημερώματα τῆς 27ης Οκτωβρίου στις 2:30 π.μ.. ὅταν ἡ πόλη εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα!!!** Παρακάτω θὰ ἀναφέρω γιὰ τὸ ἔστειλε παρόλο που ὅπως ἔγραψα πιο πάνω, ἤξερε ὅτι ἡ πόλη εἶχε καταληφθῆ...καὶ θὰ ἀναφέρω γιὰ τὸ ἐπόμενο πρωὶ ἔστειλε τηλεγράφημα καὶ ζητούσε νὰ μὴν παραδοθῆ αὐτὸ που ἔστειλε τὴ νύχτα, δηλ τὸ 80200 καὶ τι τοῦ ἀπάντησε ὁ Κων/νος.

Σε πιο πονηρές ἐκδόσεις τῆς ἱστορίας, γι' αὐτοὺς που τὸ μυαλό τους ἤδη ἔχουν σχηματίσει τὴν εἰκόνα τοῦ «Ἀπελευθερωτῆ» τῆς Θεσσαλονίκης Βενιζέλου, ὅπως αὐτῆς τῆς Γ' Λυκείου καὶ συγκεκριμένα πάλι στο βιβλίο τοῦ καθηγητῆ γράφονται τὰ ἐξῆς:

«Ἡ Κυβέρνηση, μὴ ἔχοντας ἀκόμη πληροφορηθῆ τὴν υπογραφή τοῦ πρωτοκόλλου γιὰ τὴν παράδοση τῆς Θεσσαλονίκης (σημείωση: ἐγίνε στις 23.00' τῆς 26ης Οκτωβρίου), λόγω δυσχερειῶν στα μέσα ἐπικοινωνίας, ἀνησυχούσε μήπως οὖ Βούλγαροι προλάβουν καὶ καταλάβουν πρῶτοι τὴν πόλη. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ὁ Πρωθυπουργὸς ἀπέστειλε στις 02.30 τῆς 27ης Οκτωβρίου πρὸς τὸν Αρχιστράτηγο τὸ παρακάτω τηλε-



γράφημα, με το οποίο τον διέτασε να αποδεχθεί χωρίς καμία αναβολή την παράδοση: «**Αρχηγόν Στρατού**

**Αρ. 80200. Παραγγέλλεσθε ν' αποδεχθείτε την προαφερομένην υμίν παράδοσιν της Θεσσαλονίκης και εισέλθητε εις αυτήν άνευ τινός αναβολής. Καθιστώ Υμάς υπεύθυνον διά πάσαν αναβολήν έστω και στιγμής.**

**Αθήναι 27-Χ-12 ώρα 2.30' π.μ.** Πρωθυπουργός Βενιζέλος.

Λίγο αργότερα όμως, την ίδια ημέρα, του γνωστοποιήθηκαν οι σχετικές αναφορές του Αρχιστράτηγου και έδωσε αμέσως εντολή να ανακληθεί η προηγούμενη διαταγή του, επειδή δεν ανταποκρινόταν πλέον στην κατάσταση. Η διαταγή όμως αυτή είχε ήδη φτάσει στο Γενικό Στρατηγείο και όταν έλαβε γνώση της ο **Αρχηγός Στρατού, συνέταξε ο ίδιος την παρακάτω απάντηση, η οποία όμως τελικά δεν διαβιβάστηκε**, γιατί στο μεταξύ ενημερώθηκε για την ακύρωση της διαταγής που προκάλεσε την αιτία της απαντήσεως αυτής.

Συναισθάνομαι πλήρως την ευθύνην ήν φέρω και παρακαλώ εις το εξής να μη μοι υπομιμνήσκηται τούτο δι' οιανδήποτε υπόθεσιν. Εάν ώφειλον ή ου να παραδεχθώ την παράδοσιν της Θεσσαλονίκης ήμην ο μόνος αρμόδιος να κρίνω ευρισκόμενος επιτόπου και επιβάλλων τους όρους. Απόδειξις δε το επιτευχθέν αποτέλεσμα.

**Κωνσταντίνος** «. Το πρωί της ίδιας ημέρας, 27 Οκτωβρίου, οι αντιπρόσωποι του Έλληνα Αρχιστράτηγου στη Θεσσαλονίκη υπέγραψαν με τον Αρχηγό του Τουρκικού Στρατού συμπληρωματικό πρωτόκολλο με το οποίο ρυθμίζονταν διάφορες λεπτομέρειες που αφορούσαν την παράδοση του Τουρκικού Στρατού και την κατάληψη της Θεσσαλονίκης. [...] Τις μεσημβρινές ώρες εισήλθε στη Θεσσαλονίκη το Απόσπασμα Ευζώνων με τμήμα Ιππικού και κατευθύνθηκε στους εκεί στρατώνες.

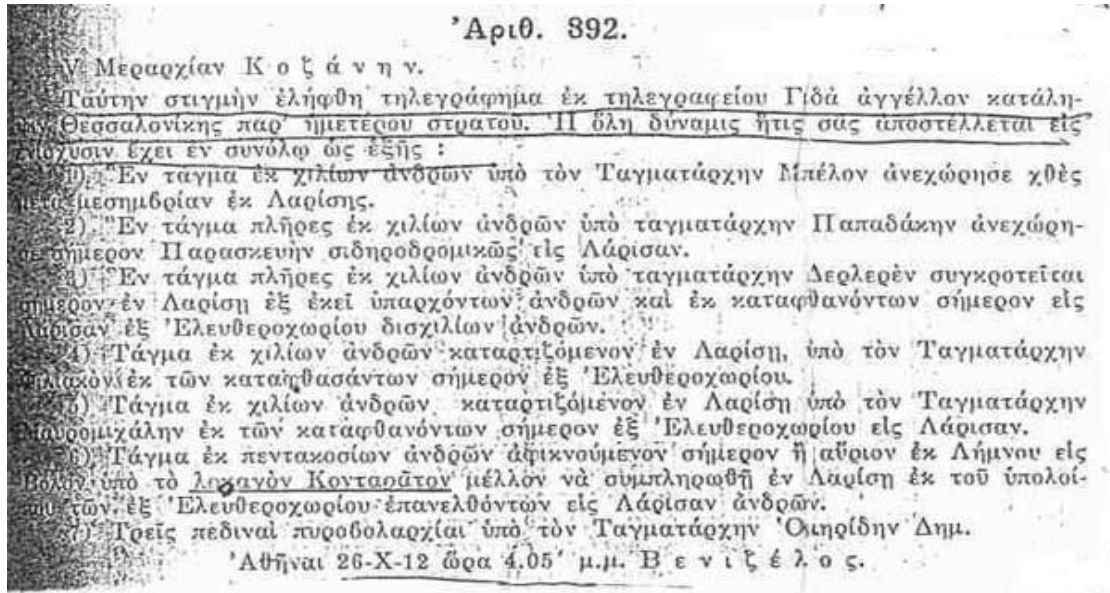
Γενικό Επιτελείο Στρατού / Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού, Επίτομη Ιστορία των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913, Αθήνα 1987, σ. 62»

Εδώ λοιπόν οι παραχαράκτες της ιστορίας παραδέχονται ότι ο **Κωνσταντίνος** δεν μπήκε στη Θεσ/νίκη μετά από πιέσεις του Βενιζέλου, αλλά πάλι δεν μπορούνε να αποφύγουν τα ψέματα προκειμένου να συντηρήσουν τον μύθο του Βενιζέλου.

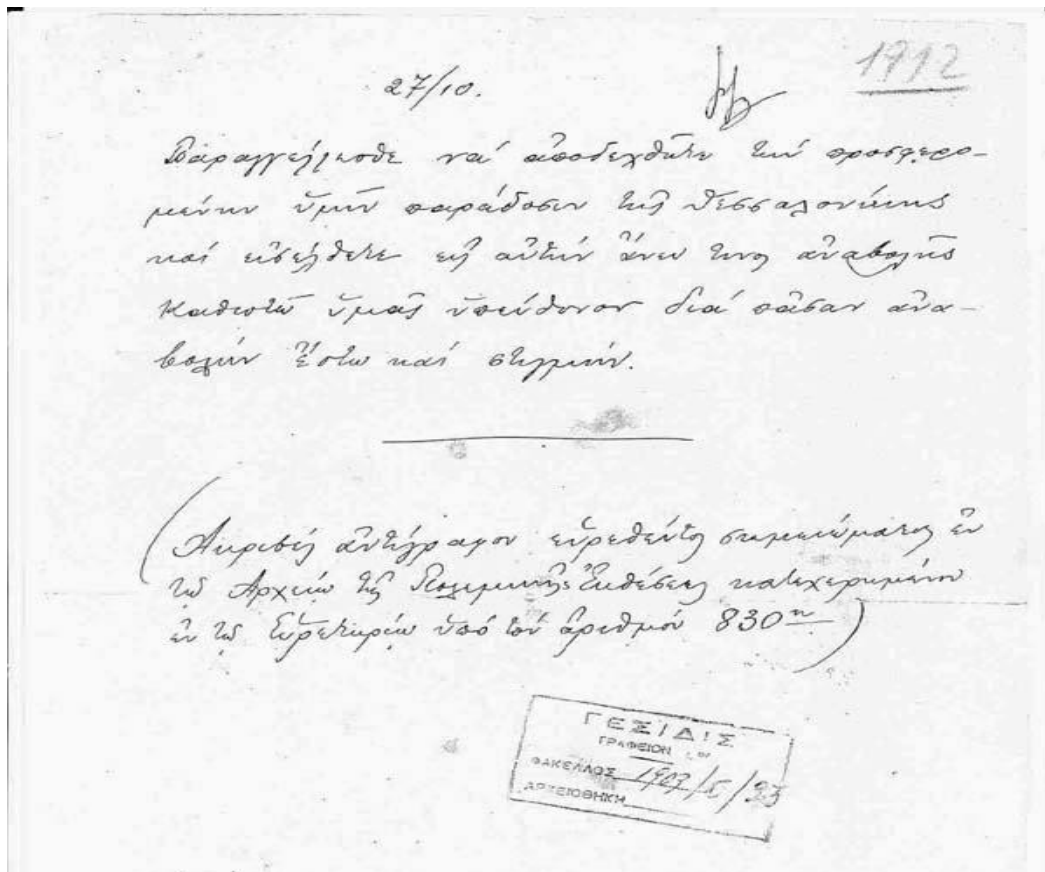
Το ότι ο **Κωνσταντίνος** έστειλε την απάντηση, που αυτοί λένε ότι δεν εστάλη τελικά, φαίνεται από την «**Πολεμική Έκθεση του ΓΕΣ**» του **1932**. Λοιπόν τα γεγονότα έχουν ως εξής:

**26.10.1912 στις 4:05μ.μ. ο Βενιζέλος στέλνει τηλεγράφημα προς την V Μερραρχία Κοζάνης** στο οποίο λέει «Ταύτην στιγμὴν ελήφθη τηλε-

γράφημα εκ τηλεγραφείου Γιδά (Σ.Σ. εκεί ήταν το Αρχηγείο του Κων/νου) αγγέλον κατάληψιν Θεσσαλονίκης παρ' ημετέρου στρατού...» άρα το απόγευμα της 26ης Οκτωβρίου ξέρει ότι η Θεσσαλονίκη έχει καταληφθεί.

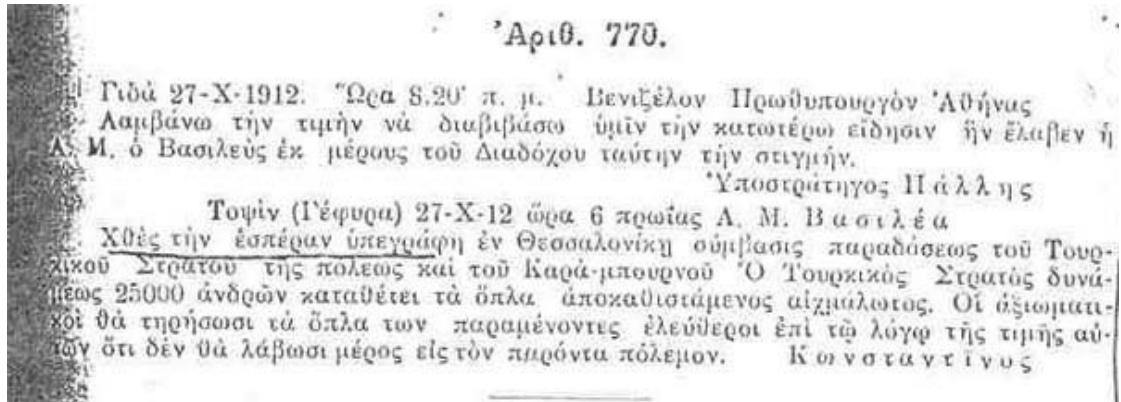


Μετά από 10 ώρες στις 27.10.1912, στις 2:30π.μ. στέλνει τηλεγράφημα (αρ.80200) προς Κων/νο





και του ζητάει να αποδεχθεί τούς όρους παράδοσης των Τούρκων και να τελειώνει, ενώ ξέρει ότι η πόλη έχει καταληφθεί...στις 27.10.1912 στις 8.20π.μ. ενημερώνεται και επί-σημα ότι η Θεσσαλονίκη κατελήφθη και ο Βασιλιάς κατευθύνεται προς την πόλη.



Μετά από καθυστέρηση 6 ωρών και αφού κατάλαβε ότι θα γινόταν ρόμπα, μιας και οι εφημερίδες είχαν κυκλοφορήσει και μιλούσαν για κατάληψη της Θεσσαλονίκης και ότι ο Βασιλιάς κατευθύνονταν προς την πόλη ,

**Εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ»  
27.10.1912  
ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ  
ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ.**

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ  
ΒΟΔΟΣ, 26 Ὀκτωβρίου.  
Κατ' ἀσφαλεῖς πληροφορίας εἰς  
Λαρίσης ἀποστέλλονται εἰσεῖθεν  
εἰς Ἐλευθεροπόλειον αἱ ἐπίσημοι  
στολαὶ τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ  
Βασιλέως κατὰ τὰ ἐγκρίματα  
τῆς Βασιλικῆς ἀνάξης, τὰ ὅποια  
φαίνεται ὅτι θέλουσιν γοητιστικο-  
ῆθῃ διὰ τὴν ἐπίσημον εἰσοδὸν τῆς  
Α. Μεγαλειότητος εἰς Θεσσαλονί-  
κην.

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ**

Ἐξ αὐτῶν ἐνημεγροφῶν τῶ τηλε-  
γραφεῖαν Ἐπιβ. πρὸς τὸ τηλεγρα-  
φεῖον τοῦ Ἐργουραίου ἡ Α. Μ. ὁ  
Βασιλεὺς εὐρισκόμενος ἐν Γε-  
σῆ εἰσσε τὴν μεσημβρίαν τῆς  
σημερῆν (26) (27) (28) (29) (30) ἐπι-  
μοίωμα τῆς Α. Ε. Π., τοῦ Διαδό-  
χου. Ὁ πρὸς ἡγεγέλοσ τῆ Α.  
Μεγαλειότητος ἡ κατὰ τῆς τῆς  
Θεσσαλονίκης παρὰ τοῦ Ἑλλη-  
νικοῦ στρατοῦ.

Ἡ Α. Μεγαλειότητος ἐπὶ ἐ-  
κτάκτου ἀναδουστονίας πομπῶ-  
ρατ ἐκ Γεσῆ εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἡ Α. Μεγαλειότητος ἀποφασισ-  
κῶς ἐπὶ ἑσπερίως τῆς 26-10-12.

(Ἐκ τοῦ Ἐργουραίου τῶν Στρατοπολιτῶν)

στις 2μ.μ. ζητάει να μην κοινοποιηθεί στον Κων/νο το τηλεγράφημα 80200 που έστειλε τη νύχτα

Αριθ. 771.

Κιριτζαλάρ ("Αδενδρον) 27-X-12. Ώρα 12.30' μεσημβρίας Προσωπάρχην Νίδε ρ  
 Μ. Φραγκούδης κοινοποιεί Υμίν τὸ κάτωθι τηλεγράφημα τῆς Α. Υ. τοῦ Δια-  
 δόχου ὅπερ ἔλαβεν ἐνταῦθα καὶ τοῦτο ἐγκρίσει τοῦ Στρατηγοῦ Παλλη δι' οὗ διαβι-  
 βάετο. (Ἀκολουθεῖ τηλεγράφημα ὑπ' ἀριθ. παραστήματος 759.) **σελὶς 266**  
 Τὸ ἀνωτέρω τηλεγράφημα ἐχομίσθη δι' ἀγγελιαφόρου ἐπιτακτοῦ καὶ ἐπεδόθη εἰς  
 ὑπασπιστὴν, ὅστις ἐρωτᾷ ἐάν κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δέον ἐπιδοσθῆ εἰς τὴν Α. Υ. τὸ  
 ὑπ' ἀριθ. 80200 τηλεγράφημα τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τὸ ὁποῖον ἐκόμισε πρὸς αὐτὴν  
 ὡς ὅσον τὸ Κιριτζαλάρ ("Αδενδρον) εἶναι τὸ ἀκρότατον ὄριον τῆς τηλεγραφικῆς μας  
 ἀνταποκρίσεως. Ἀναμένω ἀπάντησιν. Φραγκοῦδης Ὑπασπιστὴς  
 Ἀπάντησις. Ὁ κ. Πρόεδρος εἶπε νὰ μὴ ἐπιδοθῆ τὸ τηλεγράφημα εἰς τὸν Δια-  
 δόχον, διότι δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς περιστάσεις τῆς σήμερον.  
 Προσωπάρχης Νίδε ρ

— 270 —

Αριθ. 773.

Ὑπασπιστὴν Α. Μ. Βασιλέως Φραγκοῦδην Ἀντισυνταγματάρχην  
 Κιριτζαλάρ ("Αδενδρον)  
 Κατόπιν ἐξέρου τηλεγραφήματος τῆς σήμερον νὰ μὴ διαβιβάσθῃ πρὸς τὸν  
 Α. Υ. τὸν Διάδοχον Ἀρχηγὸν τὸ ὑπ' ἀριθ. 80200 τηλεγράφημά μου τῆς τοῦ  
 πρωῒνης, διότι δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις.  
 Ἀθῆναι 27-X-1912 ὥρα 2. μ. μ. Βενιζέλος

«μιας και δεν ανταποκρίνεται πια στις περιστάσεις». Αυτό όμως είχε δοθεί ήδη και ο Κων/νος του απάντησε δεόντως.

Αριθ. 774.

Συναισθάνομαι πλήρως τὴν εὐθύνην ἣν φέρω καὶ παρακαλῶ εἰς τὸ ἐξῆς  
 μὴ μοὶ ὑπομνησθῆται τοῦτο δι' οἰανδήποτε ὑπόθεσιν. Ἐάν ὤφειλόν ἦεν νὰ πα-  
 δεχθῶ τὴν πικρὰν τῆς Θεσσαλονικῆς ἐπιπέτην ὁ μόνος ἀρμόδιος νὰ κρίνω εὐδαι-  
 μενος ἐπὶ τόπου καὶ ἐπιβλήλων τοῦ ποροῦ. Ἀπόδειξις δὲ τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτελεῖ  
 Ἰωάννης Βενιζέλος

Όλα αυτά όπως είπαμε σύμφωνα με Έκθεση του Υπ. Στρατιωτικῶν του 1932 όταν στην εξουσία ήταν ο ίδιος ο Βενιζέλος...

Αριθ. 875.

Ἀρχηγὸν Διάδοχον Κιριτζαλάρ ("Αδενδρον). Ἐνεκεν ἀτυχήματος ἡ  
 τάξις Μικρασιατικῶν κρίνει ἐπιβεβλημένον, μετὰ τὰ ληθθέντα μέτρα περὶ ἀνασ-  
 τασίας Μεραρχίας ταύτης καὶ τῆς συγκεντρώσεως μικτοῦ ἀποσπασματός ἐξ  
 ταγμάτων καὶ ἐκ τῶν ἐν Ἀσσίῃ τοιῶν παραβολαρχιῶν ὑπὸ Ἀντισυνταγματάρχην  
 αἰτην, ὅπως μία Μεραρχία ἐκ τῶν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς Ὑπετέρας Ὑπασπι-  
 στὸς ἐπιβιβάσθῃ ὡς ταχύτατα ἀποστολῶν εἰς Σκόλαν Ἐλευθεροχωρίου καὶ ἀποβιβάσθῃ  
 εἰς Βόλον σπεῦσιν δ' ἐπιπέθῃ διὰ Ἀσσίῃς πρὸς Ἑλλάσσαν καὶ Σέρβια. Προτιμᾷ  
 ἡ Μεραρχία ἐνεκα πολλῶν λόγων, ἀλλ' ἂν ἡ παράταξις ἡμῶν δὲν εἴη ἐπιτρεπὴ τὸ  
 παρακαλῶ νὰ διατάξῃτε τὸ ταχύτερον ἔτεραν ἐπίσης νεωφύρον Μεραρχίαν νὰ  
 τέλῃ τὸ ταχύτερον εἰς Σκόλαν Ἐλευθεροχωρίου, ἵνα ἐκεῖ ἐπιβιβάσθῃ.  
 Ἀνατίθετέ μοι ἡμέραν καὶ ὥραν καθ' ἣν εἶναι δυνατὴ τοιαύτη ἐπιβίβασις.  
 Ταῦτα ἤδη ἤμεσον ἀποστολῆν αἰτούν.  
 Ἀθῆναι 25-X-12 ὥρα 10 π. μ. Βενιζέλος.  
 Βουλὰς νὰ ἐλθῇ πρὸς μὲν Ἰουστινιανὴν καὶ πολιορκουμένη  
 καὶ νὰ πλῆθῃ Σέρβια

Αριθ. 876.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν 25-X-12 ὥρα 11 π. μ. Ἀρχηγὸν Διάδοχον Γ. Β.  
 Πληροφορήσατέ με παρακαλῶ ἂν λειτουργῆ ὀδηροδρομικὴ συγκοινωνία Γιδά Β.  
 ροῖας, Βυδενῶν ("Εδεσσα), Σόραβιτς ("Αμύνταιον) καὶ ἂν κατέχοντα τὰ Βυδ  
 πιαρ Στρατιῶ Ἑλληνικῶν. Ἀθῆναι 25-X-12 ὥρα 11 π. μ. Βενιζέλος



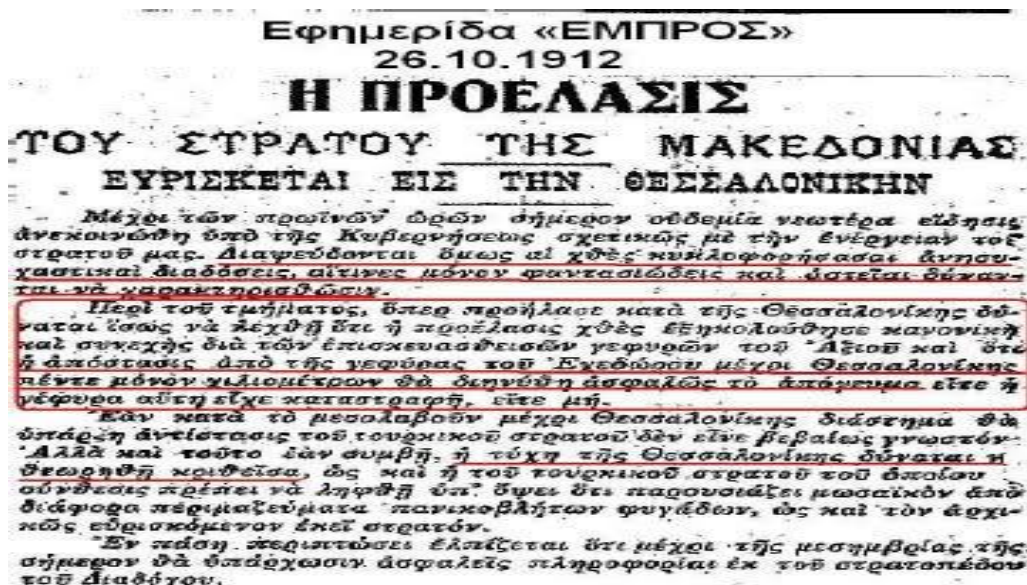
Αυτό όμως είναι το λιγότερο μπροστά στο επόμενο. Ενώ λοιπόν μας πιπιλίζουν το μυαλό ότι ο Βενιζέλος πίεσε τον Κων/νο να κατευθυνθεί και να καταλάβει την Θεσσαλονίκη παρακάτω δείτε το τηλεγράφημα του Βενιζέλου προ τον Κων/νο από τις 25 Οκτωβρίου όταν ο Κωνσταντίνος βάδιζε προς Θεσσαλονίκη, όπου του ζητάει να στείλει μια Μεραρχία στα Σέρβια, στην Κοζάνη, προφανώς για να ενισχυθεί η Στρατιά που κατευθύνονταν προς Μοναστήρι!!!

Η πλήρης παραχάραξη της ιστορίας λοιπόν, μιας και ενώ σήμερα μαθαίνουμε ότι δήθεν ο Βενιζέλος «απαγόρευσε» στον Κων/νο να βαδίσει προς Μοναστήρι, η πραγματικότητα είναι ότι ο Βενιζέλος ζήτησε να φύγει μια Μεραρχία από αυτές που ήταν έξω από την Θεσσαλονίκη και να πάει στην Κοζάνη!!!

Ποιος ζήτησε λοιπόν να φύγει στρατός από την Θεσσαλονίκη και να πάει στην Κοζάνη και γιατί;

Ο λόγος μάλλον προφανής...δεν θεωρούσε ότι έπρεπε να ασχοληθεί ο Ελληνικός Στρατός με την «Εβραιούπολη», όπως την αποκαλούσε χαρακτηριστικά, άσχετα αν μετά το κύμα ενθουσιασμού που προκάλεσε η κατάληψη της πόλης εκμεταλλεύτηκε με επιτυχία το γεγονός και σήμερα παρουσιάζεται σαν απελευθερωτής της πόλης...

Η ιστορική αλήθεια λοιπόν όπως περιγράφεται και στις εφημερίδες της εποχής είναι ότι μετά την μάχη των Γιαννιτσών στις 22 Οκτωβρίου ο Κωνσταντίνος με τον Στρατό κατευθύνθηκαν προς την Θεσσαλονίκη, καταδιώκοντας τα υπολείμματα του Τούρκικου Στρατού.









και μάλιστα είχαν και έτοιμες τις εκδόσεις μια βδομάδα πριν την κατάληψη της πόλης. Όταν ο Ελληνικός Στρατός βρισκόταν έξω από την πόλη οι Βούλγαροι καταλάμβαναν τη Δράμα.

Εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ»  
26.10.1912

**ΔΡΑΜΑ-ΡΑΙΔΕΙΣΤΟΣ-ΒΙΖΥΗ**  
**ΚΑΤΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ**

Κατ' επίσημον τηλεγράφημα εκ Σόφιας η Δράμα, η Ραιδεστός και η Βιζύη κατελήφθησαν υπό του Βουλγαρικού στρατού.

**ΛΟΝΔΙΝΟΥ, Τρίτη πρω-**  
Ή. Τό ήμερησίσημον τηλεγράφη-  
κον προκταρεθην Ρώμωτερον διγγέλ-  
λεσ θε η Βαλκανική συμφωνία  
καθ η θράσις εν γένει κκαθ της  
Γουρβίας ησελκονται εις την  
Ελλάδα.

Εκκαθ τή Ρώμωτερον τή πολαιμ-  
κον συζήσιν εξεπλήνκμον ο Έλλ-  
λην συνταγματάρχης κ. Δούσαμ  
νας, τή τή πολαιμκον ο πρωθυ-  
πουργός κ. Βενιζέλος.



## Εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ»

26.10.1912

Ο ΔΙΑΔΟΥΧΟΣ ΜΑΣ ΗΔΗΚΤΗΜΕΝΟΣ

Επί τῷ αὐτῷ ἄρθρον οἱ «Τάμας» χαλακτοῦντες τὴν πρῶτην τῆς Θεσσαλονίκης ἕστια μόνον ὥρῳ, λέγουσιν ὅτι τὸ μεῖλλον κρησθόχρον σημεῖον τοῦ καθ' ἧλα ἀκλήρικου ἐπιπέτου πολέμου εἶνε καὶ ἡ ἀναστήλωσις τοῦ γοήτρου τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

«Διαδόχος τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου συνεχίζων οἱ «Τάμας» ἀπὸ ἤκουσε πολλὰς ἐπιχρίσεις ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν, μόνον καὶ μόνον, διὲτα σωφρονέστατα, παρήμνησε διέταξε τὴν ὑπαχώρησιν τῆς Δαρίσσης, γυτύχησε καὶ ἀνακτῆσθ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐδάφους τὴν ἀδικαιολογήτως σκισθεῖσαν στρατιωτικὴν αὐτοῦ φάλαγγ, ὑδηγήσας νικηφόρως τὰ στρατεύματά του πρὸ τῶν πωλῶν τῆς Θεσσαλονίκης.»

## Εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ»

29.10.1912

**BIENNH, Δευτέρα πρωῒα.**  
—Τηλεγραφοῦσιν ἐκ Βερολί-  
νου ὅτι οἱ Γερμανικοὶ κύριοι θε-  
ωροῦσι τὴν κατάληψιν τῆς Θε-  
σσαλονίκης ἀναίμακτως γεγονός  
σοῦαρωτατον ὀφειλόμενον εἰς  
τὴν στρατηγικὴν ικανότητα τοῦ  
Διαδόχου, ὅστις οὐκ ἐπορεύθη  
ἀμέσως κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης,  
ἀλλ' ἐστράφη πρῶτον κατὰ τῆς  
Τουρκικῆς συγκεντρώσεως εἰς  
τὰ Γιαννιτσά. Ἄνευ τούτου ὑ-  
βαιοῦσιν ὅτι ἡ στρατιὰ αὐτοῦ θά  
διέτρεχε τὸν σοῦαρωτατον κιν-  
δυνον ἢ γὰ δοχασθῆ πρὸς δυο μέ-  
τωπα, ἢ γὰ πληχθῆ ἐκ τῶν γω-  
ήτων.»

Ἡ ἀπόφασις περὶ παράδοσε-  
ως τῆς Θεσσαλονίκης ἐλήφθη  
ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οἱ πρῶ-  
τοι φυγάδες Τούρκοι τῶν Γι-  
αννιτσῶν ἀνήγγειλαν εἰς τὴν  
Θεσσαλονίκην τὴν πᾶνωλεθρίαν  
τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ.

[dexiextrem.blogspot.com](http://dexiextrem.blogspot.com). (ἦταν αναδημοσίευση ἀλλὰ ἡ πρωτότυπη  
πηγὴ δὲν ὑπάρχει πλέον)

Πηγὴ : [www.antibaro.gr/article](http://www.antibaro.gr/article)